

༡༡། ཁུབ་ཕྱོགས་པའི་ཚན་རིག་མཁས་དབང་ཚོས་ཤེས་པ་ དང་སྒྲུབ་པའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྱུབ་ཀྱི་མེད།

གསུང་བ་པོ། ཤུག་ཏེ་དགོ་སྤྱོད་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་བཟུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཡིག་འབེབས་པ། འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ།

གསུང་གནས། བཞུགས་སྐར་པོ་བྲང་ཚོམས་ཆེན།

གསུང་ལུལ། རྒྱུ་ཉོད་གྲ་ཚང་དུ་ཚོས་ཐོག་འགྲིམ་བཞིན་པའི་དགོ་བཤེས་ཁག་ཅིག

གསུང་དུས། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༥ ཉིན།

ཚང་མར་བགྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཁྱེ་རྒྱ་ཡིན། ང་ཚོའི་གནས་སྤངས་དེ་བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་
ནས་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་གདན་ས་གསུམ་གྱིས་མུ་མཐུད་ནས་སློབ་གཉེར་བརྒྱབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད།
གཞིས་ཆགས་ཆེ་ཁག་དེ་དག་ཚུགས་སྐབས་གདན་ས་ཁག་རྒྱ་གར་སྡོ་ཕྱོགས་ལ་བཙུགས་ཏེ།
ད་ལྟའི་བར་དུ་ཁྱོད་ཚོས་སློབ་གཉེར་དུར་ཐག་བརྒྱབས་པ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། དངོས་
གནས་དང་གནས་ང་ཚོ་བོད་ཀྱིས་ངོམ་རྒྱ་གཅིག་དེ་ནང་ཚོས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་ཡིན།

འདྲོན་པ་བཏོན་སྤྱོད་པ་དང་། སློན་ལམ་བརྒྱབ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཕུ་མིན་པར།
གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྡེ་ལ་སློབ་གཉེར་བརྒྱབ། གཙོ་བོ་གཅིག་ཚད་མ་རིག་པར་སློབ་སྦྱོང་
བྱས་ནས། གནས་ཚུལ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཡང་བཙམ་ལུན་གྱིས། དགོ་སྤྱོད་དག་གམ་མཁས་རྣམས་
ཀྱིས།། བསྐྱེགས་བཅད་བརྟུར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། ལེགས་པར་བརྟུགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ།།
སྤང་བར་བྱ་ཡི་གུས་བྱིར་མིན།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དེ་དག་
ལ་བསྐྱེགས་བཅད་བརྟུར་གསུམ་གྱིས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱི་
བཀའ་རེད་ཅེས་ཆོག་པལ་བ་ཞིག་གིས་བཤད་ན་"སྤྱོད་དང་"ལྟ་བུ་བྱ་རྒྱུ་མེད་ཅེས་
གསུངས་འདུག་པ་ལྟར། ལྷ་རྒྱུབ་ཡབ་སྐུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྟེན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དེ་
དག་གིས་བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ལ་བསྐྱེགས་བཅད་བརྟུར་གསུམ་གྱིས་ཞིབ་འཇུག་

བྱས་ནས། ཚད་མའི་ལམ་ནས་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ཞིག་མ་གཏོགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
བཀའ་རེད་ཅེས་"སྒྲིངས་དང་"ལྟ་བུ་ཁྱོན་ནས་བྱས་མེད།

ང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཆོས་ལུགས་ཚང་མས་མི་ལ་པན་གྱི་ཡོད་པས་གྲས་ཞབས་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད། ལྟ་བུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྤྱིང་རྒྱུ་སྒྲིང་
དགོས་ཞེས་ཆོས་ལུགས་ཚང་མས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པས་གྲས་ཞབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་
སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ལེ་རྒྱ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་ལུགས་དེ་དངོས་
གནས་བསྐྱེད་པ་བཅད་བརྒྱུད་གསུམ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཆོས་
རྒྱལ་སྤྱི་བཅོམ་སྒྲིལ་པོར་ཆ་བཞག་ན་རྒྱ་བཟའ་དང་འབྲུང་ས་བསྐྱོན་ནས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་
ཡིག་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར། རྒྱ་གར་གྱི་དེ་བ་རྒྱ་གར་རིའི་ཡི་གེ་ལ་དཔེ་
བལྟས་ནས། སོ་སོར་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཡོད་པའི་བོད་ཡིག་ཅིག་བཅོས་པ་གྲུང་པོ་
རེད། ཡི་གེ་བཅོས་པ་དེ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག

མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་བོད་ལ་གདན་ཁྱེད་གནང་བ་ལྟར་ཕེབས་ཏེ། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་
འཆོས་ཁྱོད་ཆོར་བོད་ཡིག་རང་མཚན་པ་ཞིག་འདུག་པས། ལེགས་སྦྱར་སྐད་དང་། སྤྱ་ལིའི་
སྐད་ལ་སློབ་དགོས་པ་མི་འདུག བོད་ཡིག་རང་གི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་
ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེ་ན། ལེགས་སྦྱར་དང་སྤྱ་ལིའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་
མཁས་པའི་གཞུང་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དེ་དག་ཚུར་བོད་ཡིག་ནང་ལ་བསྒྱུར་
རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་གསུངས་འདུག་པར་བསམ་སློབ་བྱང་ན། ང་ཆོ་བོད་པས་
སློབས་པ་རྙེད་རྒྱུ་འདུག

སོ་སོ་རང་ལ་སྐད་ཡིག་ཅིག་ཡོད་པ་དང་། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོས་ཀྱང་བོད་པའི་
སྐད་ཡིག་དེ་ཕྱག་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་གཟིགས་པ་ལྟར། ལེགས་སྦྱར་དང་སྤྱ་ལིའི་སྐད་སློབ་
དགོས་མི་འདུག་པར། བཀའ་དང་བསྒྲུན་བཅོས་དེ་དག་བོད་ཡིག་གི་ནང་ལ་བསྒྱུར་ནས། སོ་
སོའི་རང་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རང་མགོ་ཐོན་པ་བྱས་པ་དེས་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག

བྱེད་ཀ་སྐྱུང་གི་བཟོ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་བཙན་སྐྱེ་པོ་རྒྱ་བཟའ་དང་
 འབྲུང་ས་བསྐྱེན་ནས་རྒྱ་ནག་དང་ཏ་ཅང་ཉེ་པོ་ཡོད་པས། ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཚོ་
 བོའི་སྐུ་ཡང་རྒྱ་ནག་ནས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་རེད། རྒྱ་ནག་དང་ཏ་ཅང་འབྲེལ་བ་འདུག
 ཡིན་ན་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལྷུ་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་སྤྱོད་ལྷུ་བཙན་དབུས་སུ་
 བཞུགས། རྩོགས་གཅིག་ལ་རྒྱ་ཡི་མཁན་པོ་རྣམས་བཞུགས། རྩོགས་གཅིག་ལ་སློབ་དཔོན་ཀ་
 མ་ལ་སྤྱི་ལའི་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་བཞུགས། ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་གཟིགས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཡི་
 སློམ་ཆེན་ཆོར་སློམ་རྒྱུ་རྒྱ་མ་གཏོགས་དེ་ཙམ་བཤད་རྒྱ་མེད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་
 སྤྱི་ལའི་རྗེས་འབྲངས་ཆོར་ཏ་ཅང་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པས། རྗེས་ལ་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱ་ཡི་མཁན་
 པོ་སློམ་ཆེན་པ་ཆོར་"ད་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་ལ་ཕེབས་ན་འགྲིག་གི་འདུག"ཅེས་གསུངས་
 འདུག(བཞད་མོ་བཞད།) དེ་ནི་ལོ་རྒྱུས་རེད་ལ། གོ་རྒྱུ་ཡང་ཆེན་པོ་འདུག།

ང་ཆོ་བོད་པས་སློམ་བརྒྱབ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདོན་པ་སྦྱར་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཙམ་ཞིག་
 མ་ཡིན་པར། རྩོགས་བརྒྱབ་ནས་གཞུང་ཆེན་རྣམས་སྤྱངས་ཏེ་སློབ་གཉེར་བྱས་པ་དེ་ཏ་ཅང་
 མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་འདས་པའི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་ལྷག་གི་རིང་ལ་བོད་པས་སངས་
 རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་སློབ་སྦྱོང་གཏིང་ཟབ་བྱས་ནས། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་བདག་པོ་
 བརྒྱབས་ཡོད། མྱོངས་དད་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་འགོ་བ་མིན་པར། ཏ་ལས་པའི་ཞིབ་འཇུག་ནན་
 པོ་བྱས་ཏེ། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་དང་། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་གྱི་གཞུང་། དེ་ནས་བྱེ་
 བྱག་སྐུ་བ། མདོ་སྤེ་བ། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་བ། དབུ་མ་པ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཐལ་རང་
 གཉིས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཚགས་པོས་སྤྱངས་ཏེ། ཁ་འཆག་ལག་འཆག་འདྲ་ཞིག་
 བྱུང་ཡོད། རྒྱ་པའི་ལྷང་པ་གཞན་པར་དེ་འདྲའི་སློབ་སྦྱོང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་གཏིང་ཟབ་པོ་
 མེད། ང་ཐེ་ལན་སོགས་གྱི་རྒྱ་པའི་དགེ་སྦྱོང་མང་པོར་མཇུག་གྱི་ཡོད། དངོས་གནས་
 འདུལ་བ་འཛིན་པ། དད་པ་བྱེད་འོས་པ་ཡིན་ཡང་། ལྷ་བ་དང་གྲུབ་མཐའི་སྒྲོར་བཤད་
 དགོས་བྱུང་ན། ཅི་ཡང་གསུང་རྒྱ་མི་འདུག བོད་ལ་ཏ་ལས་པའི་གཏིང་ཟབ་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་
 དེ་ལྟར་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཆོའི་བཀའ་དྲིན་རེད།

ད་ལྟའི་དུས་ལ་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་། རང་ཚོས་དང་། རང་ཚོས་དང་།
 འབྲེལ་བའི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་སྒྲོར་ལ་ང་ཚོའི་ཤེས་ཚད་དེ་དྲག་ཤོས་ཆགས་འདུག་
 པར་མ་ཟད། དེ་དྲག་ཀྱང་རིགས་པ་རང་གི་ཐོག་ནས་འགོ་རྒྱུ་ཡོད་པས། ང་ཚོའི་སྒྲོན་གྱི་མེས་
 བོ་ཚོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ། རིགས་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བོད་ལ་
 བཙུགས་ནས་ཡོད་པ་དེ། བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེ་མི་དམངས་རྣམས་དད་པའི་ཆ་ནས་
 ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། སློབ་སྦྱང་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་དེ་ཙམ་མེད་པ་དང་། འདྲི་
 བཙན་བྱོལ་ལ་ཡོད་པའི་བོད་པ་ཚོར་སློབ་སྦྱང་བྱ་རྒྱུའི་སྐབས་ཡོད།

ཁྱོད་ཚོ་གདན་སའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས། དཔལ་རྒྱ་
 ལེན་འཛིན་རྒྱུ། གཞུང་ཆེན་མོ་དང་འབྲེལ་བ། རིགས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་ལམ་
 འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་དབབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདྲིའི་རྒྱུ་བཟུང་ཡོད་པ་དང་།
 ད་དུང་ཡང་ཁྱོད་ཚོས་སློབས་པ་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཚུལ། རིགས་
 ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཡང་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་
 པའི་ཚོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་འདྲི། བོད་པས་བདག་པོ་བརྒྱབ་ནས་བཟུང་ཡོད།

དེང་སང་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདྲིའི་སྤང་ལ། རུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ནང་ནས་
 ཀྱང་རང་ཚོས་ལ་དོ་སྤྱང་བྱེད་མཁན་ཇེ་མང་ལ་འགོ་ཡི་འདུག། ཁོ་ཚོས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་
 པར། བོད་པས་བཤད་པའི་རང་ཚོས་དེ་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པས། བཙུན་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་རེད་ཅེས་དད་པ་གཅིག་ཕྱས་ཐོག་ནས་མི་འགོ་བ་དང་། ཡང་མདོའི་
 ཚོག་ཅིག་ལྷང་འདྲན་བྱས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོས་ནས་མི་སྤྱོད་པར། དངོས་གནས་ཞིབ་ཚགས་
 བོའི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱང་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པས། དེ་ལྟ་ནང་པའི་ཚོས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རུབ་
 ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཏུ་ཡང་དེང་སང་རང་ཚོས་ལ་དོ་སྤྱང་ཞིག་ཡོད་གི་འདུག་པར་མ་
 ཟད། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་རང་ཚོས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་དོ་སྤྱང་ཞིག་ཡོད་གི་འདུག་པས།
 ཁྱོད་ཚོ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད།

གང་ལྟར་ཡང་སྤྱིང་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལས། བོད་གངས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་འདྲི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་འདུས་པ། མདོ་དང་ལྷགས་ཚང་མ་

ཡོད་པ། ཉ་ལས་པའི་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པ། ཉམས་ལེན་བྱེད་སྐབས་ལས་དང་པོ་བའི་
གནས་སྐབས་ནས་བཟུང་ཤྱེ། རིམ་པས་གསང་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་དང་འབྲེལ་ཡོད་བ་ན་སེམས་
སྤྲ་རགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བའི་ཐོག་ནས། རགས་པ་སྟོ་བུར་བའི་སེམས་དེ་དག་པར་བཞག་ཤྱེ།
སྤྲ་བ་གཉུག་མའི་སེམས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཉ་ཅང་
ཟབ་པོ་འདུག ང་ཚོ་བོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་།
ད་ལྟའི་དུས་རབས་འདིར་ང་ཚོ་ཆང་མ་དེ་ལ་བདག་པོ་རྒྱག་མཁན་ཆགས་ཡོད།

དངོས་གནས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས། ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་ལམ་ཆ་ཆང་ལ་གོ་བ་ཆགས་པའི་ཐོག་ནས་སྟགས་དང་སྟེལ་ནས་སེམས་སྤྲ་རགས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་ཤྱེ། གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ། དེང་སང་ཡང་ངའི་ངོ་ཤེས་ཁ་
ཤས་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལ་བཞུགས་པའི་ཆེ། དཔེར་ན། ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པ་ལྟར།
བདུན་ཕྲག་གཅིག་གཉིས་རིང་འོད་གསལ་ལ་བཞུགས་མཁན་ཡོད་གི་འདུག དེ་འདྲ་བ་དེ་
ལྷ་ལའི་གཞུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཆོར་ཡོད་པ་མ་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་
ཆོས། དཔལ་རྣམས་ལྟུང་གཞུང་ཆང་མ་གོང་འོག་སྟེལ་ནས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདི་ཉ་
ཅང་ཡག་པོ་འདུག

སྟོན་མ་ཞིག་ལ་ངས་སྟོགས་ལ་སྤྱིང་གི་མཁན་པོ་ལ། འབྲས་སྤྲངས་ལ་ཆོས་ར་ཆོགས་ཏེ་
ཉྱགས་གསལ་གཏོང་བ་ལ་ལྟ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ང་དམ་བཅར་སྟོན་རྒྱ་མིན། ཁོང་
ཆོས་དཔེ་ཆ་ལྟ་བཞིན་པ་དང་། ངས་དགེ་བཤེས་བཞག་ནས་ལོ་མང་པོ་བྱིན་ཡོད་པས།
འཕྲལ་འཕྲལ་"དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ"ཞེས་ཤུགས་ཆེན་པོས་བཙུང་ཡོད་ན་
ང་འཁོབ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ཅེས་ལབ་པ་ཡིན། གང་ལྟར་ཉ་ལས་པའི་ཡག་པོ་འདུག བོད་ལ་
སྟོབ་སྟོང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། དེང་སང་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་བྱས་ནས་བཟུང་
ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་ཆེ་ཤོས་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེ་མི་དམངས་དེ་དག་གི་ལྷག་བསམ་
དང་། སྤྱིང་སྟོབས་ཁྱུ་པ་མེད་པར། རྒྱ་མིས་འཇམ་རྩལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་ཀྱང་། བོད་པས་ལོ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་གི་རིང་ལ་བདག་པོ་བརྒྱབས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ལ་
འགྱུར་བ་ཙམ་ནས་གཏོང་བྱབ་ཀྱི་མེད།

དང་སང་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་ཆོས། བོད་ཀྱི་
 ཆོས་དེ་ཆོན་རིག་དང་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལེན་འཛིན་ཆོས་རྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་རེད་འདུག་ཅེས་དགའ་
 བོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པར་བརྟེན། ངའི་ངོ་ཤེས་ལན་གྲུ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ལས་ཀ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་བོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཁ་ཤས་ཀྱིས། རྒྱ་མི་གྲང་ཁྲན་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམ་
 སྲག་བྱས་ནས་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུའི་འབད་བཙོན་རིམ་པ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གི་ཐབས་
 ལུས་པམ་ཉེས་ཕྱིན་པ་མ་གཏོགས་འབྲས་བུ་བྱུང་མེད་ལ། དང་སང་རྒྱ་ནག་ནང་ནང་པའི་
 ཆོས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ཇེ་མང་ནས་ཇེ་མང་ལ་འགོ་ཡི་འདུག་པར་བརྟེན། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་བོད་རྒྱ་མིས་དབང་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ནང་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་ཆོས་རྒྱ་ནག་
 ལ་དབང་བསྐྱར་ཐུབ་པ་ཡོང་བྱིང་ཅེས་བཤད་ཀྱི་འདུག།

འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདིའི་སྤང་ལ་དེ་ལྟ་ནང་པའི་ཆོས་ལ་ཆ་རྒྱས་དང་། དོ་སྣང་གང་
 ཡང་མེད་པའི་གྲས་ཀྱིས་དང་སང་གཞི་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བཅད་བརྟེན་
 གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པར་ཏེ་ཅང་དགའ་བོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག།

ང་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ཆོན་རིག་པ་མཁས་པ་མང་པོར་ཐུག་གི་ཡོད། ཁོ་ཆོས་
 དམིགས་བསལ་གྱིས་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པ་དེ། བོད་ཀྱི་མེས་པོ་ཆོས་སྐུ་ལས་བསྐྱོན་ཏེ།
 དུས་ད་ལྟའི་བར་བདག་པོ་བསྐྱོན་པ་དང་། དང་སང་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདིའི་སྤང་ལ་འཇམ་
 སྤྱིང་ཤར། རུབ། རྫོ། བྱང་། གས་གང་ནས་ཆོས་ཀྱི་མིང་བཏགས་མ་བཏགས་ཇེ་ལྷོ་ཡང་།
 སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ཐོག་ནས་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་སྐྱབ་པ་ལ་དོ་སྣང་གསར་པ་སྐྱབས་ཡོང་
 གི་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ཇེ་མང་ནས་ཇེ་མང་ལ་
 འགོ་གྱི་འདུག་པས། ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་འདིར་ང་ཆོ་ཆང་མ་གོ་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་གི་
 མཚམས་ལ་སྐྱབས་ཡོད་པར་བརྟེན། ཁྱེད་ཆོ་དཔེ་ཆ་བ་དང་དགེ་བཤེས་ཆང་མས་སེམས་
 ཤུགས་བསྐྱེད།

བོད་ཀྱི་མེས་པོ་ཆོས་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བདག་པོ་བསྐྱོན་ཡོད་པ་
 དང་། ང་རང་གིས་ང་རང་ལ་ལབ་ན་ལན་པོ་མི་འདུག་ཟེ། རྒྱ་ལའི་སྤྱི་མས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་
 རིག་གཞུང་གི་མིང་འབྱེར་ནས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདིའི་སྤང་ལ་ངོ་མ་ཚོད་པ་དེ། དངོས་སུ་

ལག་ལེན་བཀལ་ནས་བྱེད་མཁན་དེ་ཁྱོད་ཚོ་ཆགས་ཡོད་པས། ཚང་མས་གཟབ་གཟབ་བྱས།
དུས་ཀྱི་མཐའ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་། མི་ཉམས་གོང་སྤེལ་
བྱེད་པའི་ལས་འགན་ཁྱོད་ཚོ་ཚང་མར་ཡོད་པས། ཚང་མས་སེམས་བྱགས་བསྐྱེད་ནས་དུར་
ཐག་གཞོངས། ཤེས་སོང་ངམ།

ངས་ད་ཅི་ལ་བ་པ་བཞིན། དེ་ལྟ་ང་ཚོ་ཚན་རིག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་། དེང་སང་
ཚན་རིག་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན། སེམས་ཁམས་རིག་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད།
ཚན་རིག་གི་ཐོག་ལ་ཡང་དོ་སྣང་བྱས། མ་གཞི་རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་ཚན་རིག་པ་མཁས་དབང་
ཚོས་ཤེས་པ་དང་། གླུ་པའི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། གང་ལྟར་གསལ་རིག་ཙམ་གྱི་
ཤེས་པ་དེའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་མང་པོ་གཏོང་བྱ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཕྱ་རགས་མང་
པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། ད་ལྟ་ཡང་རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་ཚན་རིག་པ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་
ཤེས་ཀྱི་མེད། ང་ཚོས་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ཙམ་དུ་མ་བཞག་པར། ལག་ལེན་དོ་མའི་ཆ་ནས་
སྒྲོམ་བརྒྱབ་ཏེ་གང་ལ་གང་འཆམ་རྒྱས་ཡོད་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟ་ཁྱོད་ཚོའི་སྐབས་སུ་
བབ་པའི་ལས་འགན་ཆགས་ཡོད།

དངོས་གནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཐེག་པ་གོང་འོག་དང་། ཐུབ་མཐའ་བཞི། མདོ་
དང་ལྷགས་སོགས་ཀྱི་གནད་འགག་ཆ་ཚང་བོད་ལ་ཡོད་པས། ཁྱོད་ཚོས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་དོ་
སྣང་བྱས། འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདྲིའི་སྒྲུང་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཅི་འདྲ་
ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས་ན། འདི་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད་བྱ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ། འཇམ་བུའི་
སྤྱིང་གི་ནང་པའི་ལུང་པ་སུ་གཅིག་ལ་ཡང་བཤད་བྱ་མེད། དེ་ཁྱོད་ཚོས་དགོངས་པར་
ཆོངས།

དེ་ལྟ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོ་ཚན་རིག་དང་འབྲེལ་བ་ཅང་མེད་ཀྱང་། དེང་སང་སྟོན་པ་
གཅིག་ལ། ང་ཚོ་ཚན་རིག་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པས། ཚན་རིག་དང་མཉམ་དུ་
སྤེལ་ནས་བོད་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས། ཟབ་ཅིང་བརྗོད་བ། རྒྱ་ཆེ་བ། ཐུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་
པ་དེར་ཁྱོད་ཚོས་དོ་སྣང་ཡག་པོ་བྱས། ཤེས་སོང་ངམ།

ད་ཅི་ལ་བ་པ་བཞིན་རིམ་པས་རྒྱ་ནག་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་ཤུགས་ཆེ་
 རུ་འགོ་ཡི་ཡོད། རྒྱ་ནག་ལ་ཆ་བཞག་ན། བཟུན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་བྱུང་པ་འཇམ།
 བྱུང་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་...། གནས་དེ་ཆགས་འདུག་པས། བཟུན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་བྱུང་པ་འཇམ།
 བྱུང་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཡིད་
 རབ་བསྐྱོད་པ་ཡི། བན་བདེ་གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག། ཅེས་རྒྱ་ནག་དང་། སོག་
 པོ་ཕྱི་ནང་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས། བར་སྐབས་ནས་ཉམས་
 རས་ཡོད་པ་དེ་སོར་རྒྱུད་པ་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བ་དེ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་ལྟ་
 བྱ་ཆགས་ཡོད་ལ། དེས་བོད་པའི་མཚན་མཐོང་ལ་རྒྱ་ལ་ཕན་པར་མ་ཟད། མི་སྤེལ་སོ་སོ་ལ་
 ཡང་ཕན་གྱི་ཡོད་པས། དེ་ཁྱོད་ཚོས་དགོངས་པར་བཅངས་ཏེ་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་ཅིག

ང་ཟེ་ཡིང་པའི་བྱིས་པ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཐོགས་ནས། མར་ནས་ལྷ་སར་
 བསྐྱེབས། ཡོངས་འཛིན་དོན་རྩེ་འཆང་རྣམ་པ་ཚོའི་ཤུགས་རྩེ་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་
 གཏེར་གང་ལ་གང་འཆོམ་ཞིག་བརྒྱབས། བཅན་བྱོལ་བ་ཆགས་རྩེས་ལྷ་ས་སློབ་གཏེར་
 བརྒྱབས་པ་དེ་དག་མ་ཅུ་ལྟ་བུར་འབྱུང་ནས། ཚན་རིག་པའི་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཐུབ་
 པར་མ་ཟད། ག་ས་གང་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ངས་སློམ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཞག་ཡོད་པ་
 དེ་ཁྱོད་ཚོས་དུར་ཐག་གིས་མཐུག་སྐྱོང་བྱེད་དགོས། ཤེས་སོང་ངམ།

རྒྱ་ནག་དེ། བཟུན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་བྱུང་པ་འཇམ། བྱུང་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་
 པའི་...། དུལ་གྱུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པས། རིམ་པས་ཏན་ཏན་རྒྱ་ནག་ནང་ལ་ནང་ཚོས་ཉམས་
 པ་སོར་རྒྱུད་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བར་རེ་བ་འདུག་པས། ཚང་མས་སེམས་
 ཤུགས་བསྐྱེད་དེ། དུར་ཐག་བྱོས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས།